

Les necessitats actuals de l'Iraq

Als iraquians, ens agradaria, algun dia, poder celebrar el dia de la independència, tal com ho han fet els americans fa pocs dies.

Ara per ara, ens enfrontem amb el repte de convertir l'alliberament en democràcia —un objectiu, per cert, pel qual els kurds lluitarem encara amb més diligència, ara que hem acceptat de formar part de l'administració iraquiana de transició. Per a això, treballarem freqüentment amb els Estats Units: restablirem la seguretat a l'Iraq i farem revifar-ne l'economia, alhora que construïm una cultura democràtica.

Els nostres propòsits poden semblar massa optimistes, quan encara les forces americanes i britàniques s'escarassen per establir l'ordre i restaurar els serveis públics a algunes àrees de l'Iraq. La situació, però, no és tan descoratjadora com diuen alguns.

Els assalts als soldats americans no impliquen una "resistència a l'ocupació estrangera", sinó que són actes de terrorisme que cometen els grups baasistes residuals del règim de Saddam Hussein. Aquestes restes reben un rebuig tan fort de la població iraquiana que han hagut de recórrer a voluntaris estrangers que els reforçaren: ara per ara, ben pocs iraquians estan disposats a agafar les armes a favor dels baasistes, i aquests, com que els manca aquest suport de la població, seran derrotats (sobretot si instauem una força de seguretat nacional). Aquest pas serà definitiu per aconseguir un Iraq més segur.

Hí ha encara un altre problema de seguretat, els saquejos generalitzats, el qual exigeix quelcom més que mesures policials. Els saquejos es produeixen com a conseqüència dels problemes de l'economia iraquiana, que ja fa temps que ha begut oli. Els salaris que paga la coalició no són prou decentes.

L'exportació de petroli pot ajudar, però el que l'Iraq necessita de debò són reformes econòmiques generals que hi impulsen les inversions. És per això que aprovem les gestions que han empès aquesta setmana els americans,

amb l'objectiu de crear una nova moneda iraquiana i de reestructurar el banc central, perquè és un bon començament de totes aquestes reformes.

Una manera ben simple de millorar l'economia a la nostra part de l'Iraq, el Kurdistan, seria, per exemple, assegurar-nos que els kurds reben els diners que els han assignat les Nacions Uni-

**“No demanem
almoines dels
contribuents
americans, ni de
la comunitat
internacional:
només demanem
el que ens
pertany per dret”**

des amb el programa Petroli per Aliments. És un escàndol: hi ha 4 bilions de dòlars que estaven destinats als kurds que estan, inutilitzats, en un compte corrent de l'ONU controlat pels francesos, per culpa de l'antic embargament a Saddam i de l'actual incompetència de la burocràcia de les Nacions Unides. El retard de les Nacions Unides esdevé frustrant si pensem que, segons les regles, els diners han d'anar destinats a un fons general de desenvolupament a l'Iraq, en cas que no n'hàgem fet ús d'ací a l'octubre. No és la primera vegada que reclamem un compromís de la coalició perquè aquests diners es destinen efectivament al Kurdistan iraquian. La coalició, fins ara, no ens n'ha donat una resposta clara.

Nosaltres, però, sí que serem clars. No demanem almoines generoses dels contribuents americans, ni de la comu-

nitat internacional: només demanem el que ens pertany per dret. I si els iraquians reben la més mínima impressió que els kurds, els millors aliats dels americans a l'Iraq, són deixats de banda, es desanimaran i no voldran treballar amb els Estats Units.

Si no alliberen aquests diners, a més, no redreçaran dècades de neteja ètnica que han obligat milions de kurds iraquians a deixar sa casa. Amb una petita part dels diners del Petroli per Aliments podríem finançar la tornada de molts dels que van ser expropiats, i pagar les despeses de repoblació dels àrabs que els van prendre la terra.

Fins ara, hem evitat el caos de la munició de famílies desplaçades que intentarien tornar a casa, tot aconsellant-los paciència als kurds, als turcs i als cristians assiris que van ser expulsats. La paciència, però, no és infinita. Al llarg dels propers mesos, el que volem és treballar amb la coalició per establir un mecanisme transparent i just que faci possible el retorn de tota aquesta gent.

Fins ara, la coalició ha adoptat algunes mesures importants per promoure la democràcia, però hi ha molts aspectes de l'estratègia global que encara són vagues. El que els iraquians han après de la trobada amb els soldats i amb els funcionaris americans és que volen democratitzar, no pas dominar el país.

Mentre treballem amb L. Paul Bremer III, l'administrador americà, per constituir els consells consitucionals que impulsen el procés polític, necessitem un compromís clar i contundent que hi haurà eleccions i un govern representatiu, perquè els iraquians tinguin alguna certesa on agafar-se, pel que fa al seu futur. Un dels èxits més importants és que els grups polítics iraquians hagen estat capaços d'aconseguir un consens pel que fa al proper estadi d'autogovern a l'Iraq.

La visió que té Bush d'un nou Iraq democràtic es veu reforçada pel fet que també creu en un Iraq federal. Tradicionalment, els baasistes i els règims

Esquerra, Jalal Talabani; dreta, Massud Barzani. Els líders dels dos principals partits del Kurdistan iraquí han aparcat les antigues disputes i treballen ara plegats per la reconstrucció d'un Iraq democràtic i que respecte les minories, amb un sistema de govern federal.

nacionalistes àrabs han mantingut l'Iraq unit gràcies a la força bruta, però aquesta opció ha desaparegut. L'Iraq va ser un estat imposat als habitants, un país, que ha costat moltes vides de preservar. Cal que el nou Iraq siga diferent, un estat creat democràticament que reflectesca la voluntat dels pobles que hi conviuen, i que s'adapte a la diversitat.

Per tot plegat, i amb el suport dels Estats Units, advoquem per un sistema de govern federal. Si bé és cert que aquest federalisme serà diferent del dels Estats Units, el principi fonamental serà el mateix: un sistema equilibrat de govern, amb força autonomia local i amb un poder central sobirà, federal.

La democràcia a l'Iraq costarà d'establir-se. Al llarg de més de trenta anys, els iraquians han patit les estrebades d'un règim genocida, que va provocar matances com la campanya antikurda d'Anfal el 1987-88, que va omplir el país de fosses comunes i que provocà la desaparició de centenars de milers de

“Fins ara, hem evitat el caos de la munió de famílies desplaçades que intentarien tornar a casa, tot aconsellant-los paciència, però no és infinita”

persones. L'Iraq era una societat on qualsevol tipus d'oposició, per dèbil que fóra, podia rebre una sentència de

mort: els kurds que foren gasejats a Halabja ho van descobrir de seguida.

La primera pedra de federalisme iraquí i de democràcia és al Kurdistan iraquí. Cal recordar que, gràcies a la protecció de la força aèria americana i britànica, facilitada per Turquia, els kurds hem gaudit de dotze anys d'un experiment d'autogovern obert i plural, a vegades vacil·lant, però sempre esperançat. Si continuem rebent aquesta ajuda dels Estats Units, i si treballem en aquesta administració interina, el que coneixem com a “experiment kurd” de democràcia pot esdevenir un model per a tot l'Iraq.

Jalal Talabani,

secretari general de la

Unió Patriòtica del Kurdistan (UPK)

Massud Barzani,

president del Partit Democràtic

del Kurdistan (PDK)

© The New York Times – EL TEMPS

Traducció: Maite Insa